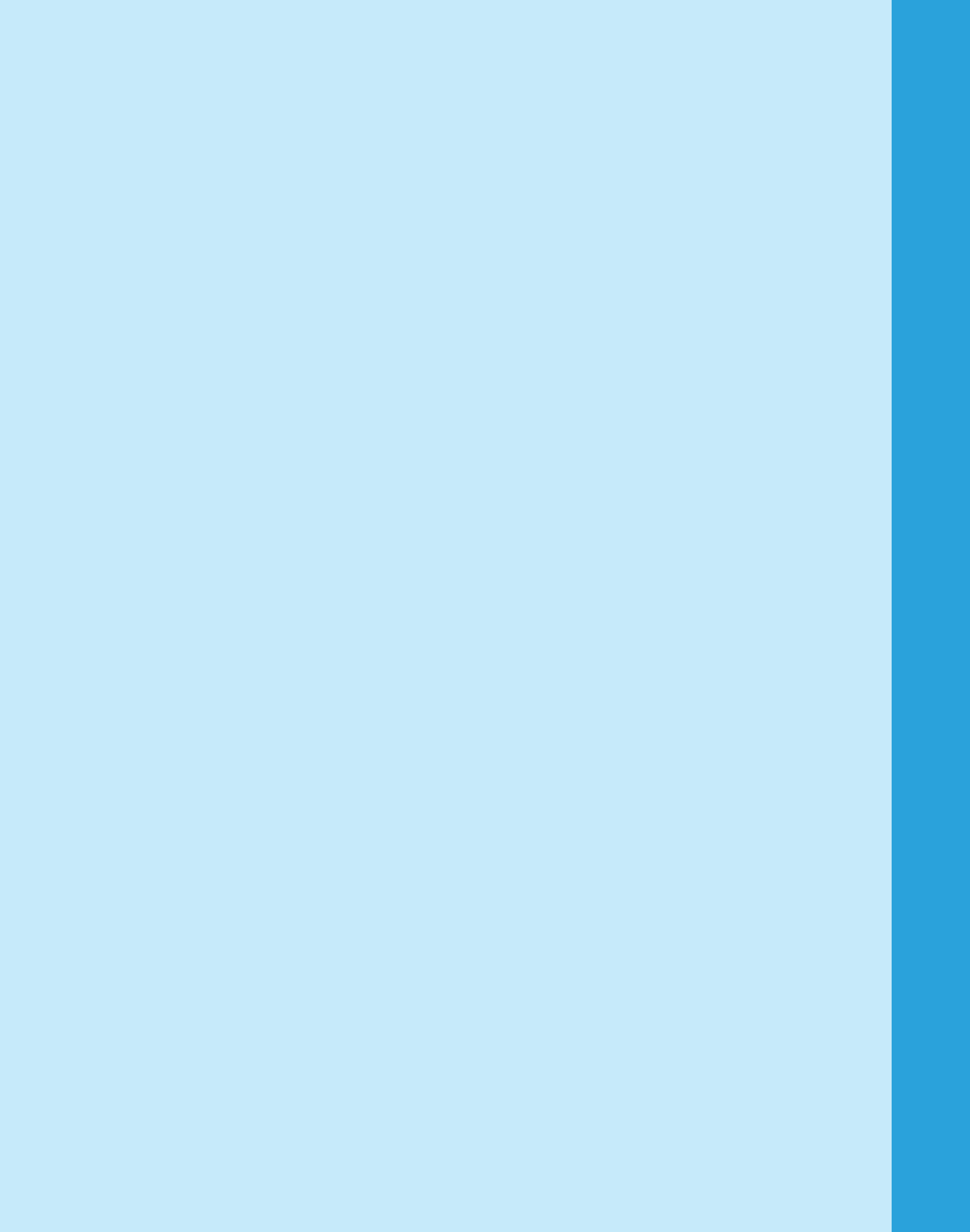

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΟΡΘΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Θεσπίστηκε από την Επιτροπή Στατιστικού Προγράμματος στις 24 Φεβρουαρίου 2005 και εκδόθηκε ως Σύσταση της Επιτροπής στις 25 Μαΐου 2005 σχετικά με την ανεξαρτησία, ακεραιότητα και υπευθυνότητα των εθνικών και κοινοτικών στατιστικών αρχών.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η στατιστική πληροφόρηση είναι ένα από τα βασικότερα εργαλεία για τη χάραξη της δημόσιας πολιτικής αλλά και τη λήψη αποφάσεων σε ποικίλους τομείς της καθημερινής μας ζωής. Η ορθότητα των πολιτικών που χαράσσονται και των αποφάσεων που λαμβάνονται είναι άμεσα συνυφασμένη με την ποιότητα των παραγόμενων στατιστικών.

Για τη διασφάλιση αυτής της ποιότητας των στατιστικών που παράγονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος, θεσπίστηκε στις 24 Φεβρουαρίου 2005 ο Κώδικας Ορθής Πρακτικής των Ευρωπαϊκών Στατιστικών, ο οποίος αποτελείται από 15 αρχές που πρέπει να εφαρμόζονται πιστά κατά την παραγωγή των εν λόγω στατιστικών.

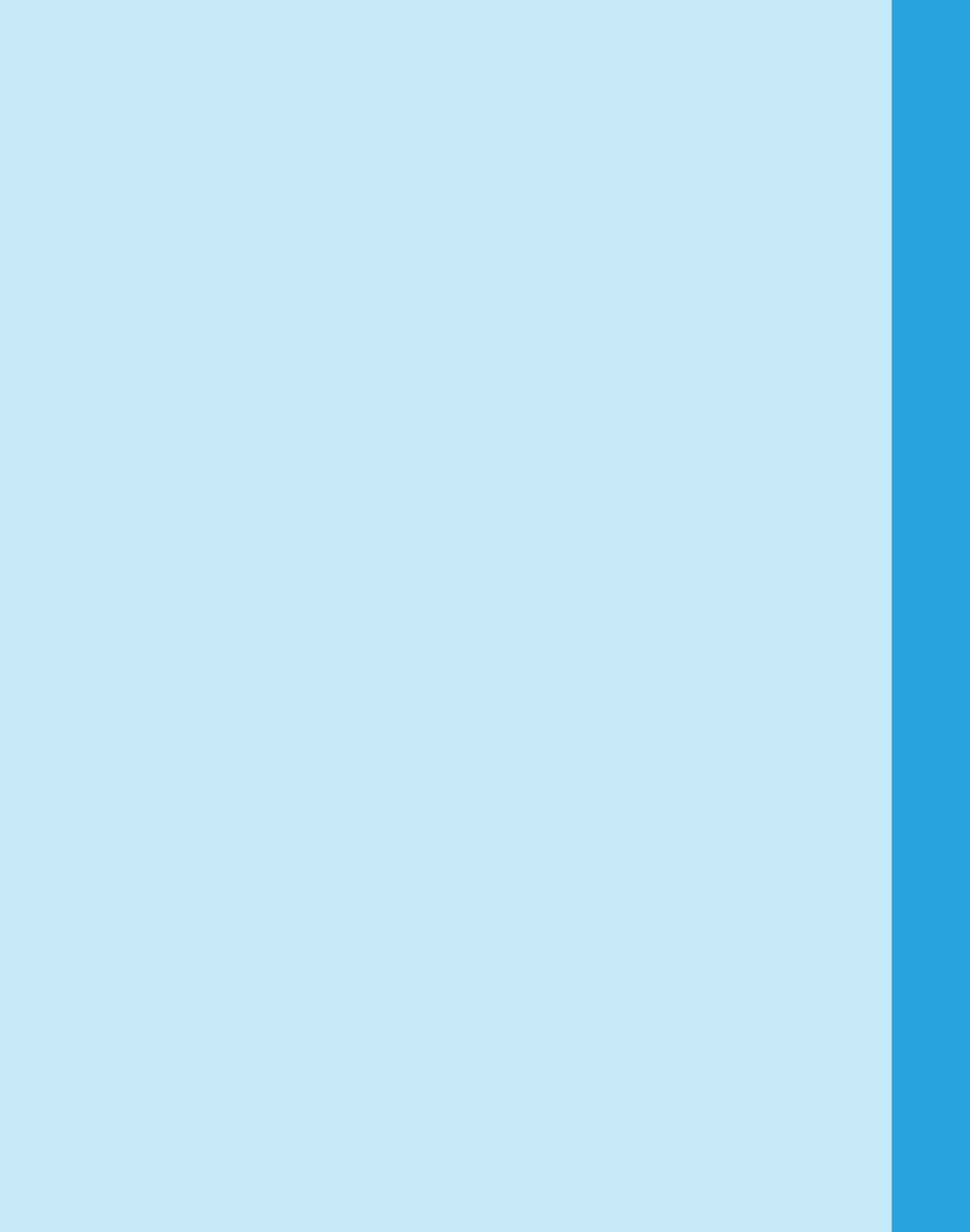
Την τήρηση του Κώδικα Ορθής Πρακτικής από όλους τους φορείς του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος επιτάσσει και ο νέος στατιστικός Νόμος 3832/2010, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 9 Μαρτίου 2010. Ο ίδιος νόμος καθιέρωσε και την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) ως ανεξάρτητη αρχή και όρισε, μεταξύ άλλων, η ΕΛ.ΣΤΑΤ. να μεριμνά για τη διασφάλιση της ποιότητας των επίσημων στατιστικών της Χώρας μας σύμφωνα με τις αρχές του Κώδικα Ορθής Πρακτικής. Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα έκδοση φιλοδοξεί να παράσχει μια όσο το δυνατόν καλύτερη συνοπτική παρουσίαση του Κώδικα Ορθής Πρακτικής, τόσο στους παραγωγούς στατιστικών στοιχείων όσο και στους χρήστες αυτών, με την προοπτική της βελτίωσης της ποιότητας των παραγόμενων στατιστικών και της καλύτερης αξιοποίησής τους.

Πειραιάς, 2010

ΑΝΔΡΕΑΣ Β. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Πρόεδρος

Ελληνικής Στατιστικής Αρχής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

A. Ιστορικό

Στις 2 Ιουνίου 2004 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU Council) κάλεσε την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης CEU Commission) να υποβάλει πρόταση για την ανάπτυξη των ελάχιστων ευρωπαϊκών προτύπων στην παραγωγή στατιστικών για τους σκοπούς των κοινοτικών πολιτικών.

Με πρόταση στις 22 Δεκεμβρίου 2004, η Επιτροπή παρουσίασε στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την ενίσχυση της οργάνωσης των δημοσιονομικών στατιστικών από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με τρεις άξονες δράσης:

- διαμόρφωση νομοθετικού πλαισίου
- βελτίωση της επιχειρησιακής ικανότητας των Υπηρεσιών της Επιτροπής και
- θέσπιση ευρωπαϊκών προτύπων για την ανεξαρτησία των εθνικών και κοινοτικών στατιστικών αρχών

Στα πλαίσια του τρίτου άξονα δράσης, εκπονήθηκε ο Κώδικας Ορθής Πρακτικής από τους κύριους παραγωγούς ευρωπαϊκών στατιστικών (Εθνικά Στατιστικά Γραφεία). Ο Κώδικας αφορά, κατά κύριο λόγο, στην παραγωγή επίσημων στατιστικών στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ΕΣΣ). Θεσπίστηκε ομόφωνα από την Επιτροπή Στατιστικού Προγράμματος στις 24 Φεβρουαρίου 2005 και στη συνέχεια δημοσιεύτηκε ως Σύσταση της Επιτροπής στις 25 Μαΐου 2005.

Ο Κώδικας Ορθής Πρακτικής αποτελείται από 15 αρχές που αντικατοπτρίζουν τα διεθνή πρότυπα (στατιστικές αρχές Ηνωμένων Εθνών), που πρέπει να εφαρμόζονται κατά την παραγωγή κοινοτικών στατιστικών. Ο σκοπός του Κώδικα είναι διττός: αφενός η βελτίωση της εμπιστοσύνης στις στατιστικές αρχές, προτείνοντας ορισμένες θεσμικές και οργανωτικές ρυθμίσεις και αφετέρου η ενίσχυση της ποιότητας των στατιστικών που παράγουν και διαθέτουν οι εν λόγω αρχές, με την προώθηση της συνεπούς εφαρμογής των βέλτιστων διεθνών στατιστικών αρχών, μεθόδων και πρακτικών από όλους τους παραγωγούς επίσημων στατιστικών στην Ευρώπη.

Οι αρχές του Κώδικα Ορθής Πρακτικής πρέπει να διέπουν, σύμφωνα με το άρθρο 1 του στατιστικού Νόμου 3832/2010, τις εργασίες όλων των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛ.Σ.Σ.) που αφορούν στην ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση των ελληνικών στατιστικών.

B. Ορισμοί

Ως «ευρωπαϊκές στατιστικές» νοούνται οι κοινοτικές στατιστικές, όπως ορίζονταν στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 322/1997 του Συμβουλίου της 17ης Φεβρουαρίου 1997, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2009.

Ως «Στατιστική Υπηρεσία» νοείται σε εθνικό επίπεδο, η εθνική στατιστική υπηρεσία που έχει την ευθύνη για το συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο για την ανάπτυξη, παραγωγή και τη διάδοση των ευρωπαϊκών στατιστικών και ενεργεί ως σημείο επαφής για τη Eurostat σε στατιστικά ζητήματα. Το ρόλο αυτό για τη Χώρα μας έχει, σύμφωνα με το Νόμο 3832/2010, η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

Ως «Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα» νοείται η σύμπραξη μεταξύ της Eurostat και των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών και άλλων εθνικών αρχών κάθε κράτους μέλους που είναι υπεύθυνες για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών.

Ως «Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα» νοείται το σύνολο των κανόνων, των εργασιών και των φορέων που είναι αρμόδιοι για την εκτέλεση στατιστικών εργασιών, με σκοπό την ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση των επίσημων στατιστικών της Χώρας, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων και τη διαμόρφωση πολιτικών, σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Φορείς του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος είναι η ΕΛ.ΣΤΑΤ., καθώς και οι υπηρεσίες και φορείς του ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που έχουν την αρμοδιότητα ή την υποχρέωση συλλογής στοιχείων και περιλαμβάνονται στον κατάλογο των φορέων του ΕΛ.Σ.Σ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

Ο Κώδικας διέπεται από 15 αρχές. Οι φορείς διακυβέρνησης και οι Στατιστικές Αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεσμεύονται ότι θα εφαρμόζουν τις αρχές που καθορίζονται στον παρόντα Κώδικα και θα επανεξετάζουν την εφαρμογή του, περιοδικά, βάσει *δεικτών ορθής πρακτικής* για καθεμία από τις 15 αρχές, οι οποίες θα λειτουργούν ως σημεία αναφοράς.

Θεσμικό πλαίσιο

Θεσμικοί και οργανωτικοί παράγοντες επηρεάζουν σημαντικά την αποτελεσματικότητα και την αξιοπιστία των Στατιστικών Αρχών, που παράγουν και διαθέτουν ευρωπαϊκές στατιστικές. Απαραίτητα στοιχεία είναι η επαγγελματική ανεξαρτησία, η εντολή συλλογής δεδομένων, η επάρκεια των πόρων, η διασφάλιση της ποιότητας, το στατιστικό απόρρητο, η αμεροληψία και η αντικειμενικότητα.

1 Αρχή 1η: Επαγγελματική ανεξαρτησία. *Η επαγγελματική ανεξαρτησία των στατιστικών Αρχών από άλλες πολιτικές, ρυθμιστικές ή διοικητικές υπηρεσίες και φορείς, καθώς και από φορείς του ιδιωτικού τομέα, διασφαλίζει την αξιοπιστία των ευρωπαϊκών στατιστικών.*

Δείκτες

– Η ανεξαρτησία των Στατιστικών Αρχών από πολιτικές ή άλλες εξωτερικές επιρροές, κατά την παραγωγή και διάθεση επίσημων στατιστικών, είναι νομικά κατοχυρωμένη.

– Ο προϊστάμενος της Στατιστικής Αρχής βρίσκεται αρκετά υψηλά στην ιεραρχία, ώστε να διασφαλίζει πρόσβαση ανώτερου επιπέδου στις πολιτικές αρχές και τους φορείς δημόσιας διοίκησης. Ο προϊστάμενος πρέπει να έχει όσο το δυνατόν περισσότερα επαγγελματικά προσόντα.

– Ο προϊστάμενος της Στατιστικής Αρχής και, όπου κρίνεται σκόπιμο, οι προϊστάμενοι των στατιστικών τμημάτων είναι υπεύθυνοι να εξασφαλίζουν τον ανεξάρτητο τρόπο παραγωγής και διάθεσης των ευρωπαϊκών στατιστικών.

– Ο προϊστάμενος της Στατιστικής Αρχής και, όπου κρίνεται σκόπιμο, οι προϊστάμενοι των στατιστικών τμημάτων είναι οι μόνοι αρμόδιοι για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις στατιστικές μεθόδους, τα πρότυπα και τις διαδικασίες, καθώς και με το περιεχόμενο και τη χρονική στιγμή της δημοσίευσης στατιστικών στοιχείων.

– Τα προγράμματα στατιστικού έργου δημοσιεύονται και η πρόοδος, που επιτυγχάνεται, καταγράφεται στις περιοδικές εκθέσεις.

– Οι δημοσιεύσεις στατιστικών στοιχείων διαχωρίζονται σαφώς και κυκλοφορούν ξεχωριστά από τις πολιτικές δηλώσεις.

– Η Στατιστική Αρχή όπου κρίνεται σκόπιμο, σχολιάζει δημόσια τα στατιστικά ζητήματα· μπορεί, π.χ., να απαντάει σε κριτικές που δέχονται οι επίσημες στατιστικές ή να επισημαίνει την κακή χρήση τους.

2 Αρχή 2η: Εντολή συλλογής δεδομένων. *Οι Στατιστικές Αρχές πρέπει να έχουν σαφή νομική εντολή να συλλέγουν πληροφορίες για ευρωπαϊκούς στατιστικούς σκοπούς. Οι διοικήσεις, οι επιχειρήσεις, τα νοικοκυριά και το ευρύ κοινό δύνανται να κληθούν από το νόμο να επιτρέψουν την πρόσβαση σε δεδομένα για ευρωπαϊκούς στατιστικούς σκοπούς ή να παράσχουν τέτοια δεδομένα κατόπιν αιτήματος των Στατιστικών Αρχών.*

Δείκτες

– Η εντολή συλλογής πληροφοριών για την παραγωγή και τη διάθεση επίσημων στατιστικών είναι νομικά κατοχυρωμένη.

– Η Στατιστική Αρχή έχει το δικαίωμα, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, να χρησιμοποιεί διοικητικά αρχεία για στατιστικούς σκοπούς.

– Βάσει νομικής πράξης, η Στατιστική Αρχή δύναται να αξιώσει συμμετοχή σε στατιστικές έρευνες.

3 Αρχή 3η: Επάρκεια των πόρων. *Οι πόροι που χορηγούνται στις Στατιστικές Αρχές πρέπει να επαρκούν για την ικανοποίηση των απαιτήσεων όσον αφορά στις ευρωπαϊκές στατιστικές.*

Δείκτες

– Το προσωπικό, οι δημοσιονομικοί πόροι, καθώς και οι πόροι για μηχανοργάνωση επαρκούν τόσο σε ποσότητα όσο και σε ποιότητα, για την ικανοποίηση των τρεχουσών αναγκών σε ευρωπαϊκές στατιστικές.

– Το εύρος, ο βαθμός λεπτομέρειας και το κόστος των ευρωπαϊκών στατιστικών είναι ανάλογα με τις ανάγκες.

– Εφαρμόζονται διαδικασίες με σκοπό την αξιολόγηση και τη δικαιολόγηση αιτημάτων για νέες ευρωπαϊκές στατιστικές βάσει του κόστους που συνεπάγονται.

– Εφαρμόζονται διαδικασίες αξιολόγησης της συνεχιζόμενης ανάγκης, όσον αφορά σε όλες τις ευρωπαϊκές στατιστικές, για να διαπιστωθεί κατά πόσον κάποια μπορεί να διακοπεί ή να περιοριστεί, ώστε να ελευθερωθούν πόροι.

4 Αρχή 4η: Διασφάλιση της ποιότητας. *Όλοι όσοι συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα δεσμεύονται να εργάζονται ευσυνείδητα και να συνεργάζονται σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στη δήλωση για την ποιότητα του .*

Δείκτες

– Η ποιότητα του προϊόντος ελέγχεται τακτικά, βάσει των στοιχείων ποιότητας του ΕΣΣ.

– Εφαρμόζονται διαδικασίες για τον έλεγχο ποιότητας της συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσης των στατιστικών.

– Εφαρμόζονται διαδικασίες για την αντιμετώπιση ζητημάτων ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης ισορροπιών στο πλαίσιο αυτής, και για την καθοδήγηση του προγραμματισμού διενεργούμενων ή μελλοντικών ερευνών.

– Οι κατευθυντήριες γραμμές για την ποιότητα είναι τεκμηριωμένες και το προσωπικό άρτια καταρτισμένο. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές καταρτίζονται εγγράφως και δημοσιοποιούνται.

– Η βασική στατιστική παραγωγή αποτελεί αντικείμενο τακτικής και εξονυχιστικής επανεξέτασης, με τη βοήθεια εξωτερικών εμπειρογνομόνων, όπου κρίνεται σκόπιμο.

5 Αρχή 5η: Στατιστικό απόρρητο. Πρέπει να διασφαλίζονται απολύτως η ιδιωτική ζωή όσων παρέχουν στατιστικά δεδομένα (νοικοκυριά, επιχειρήσεις, διοικήσεις και άλλοι σχετικοί φορείς), ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των παρεχόμενων πληροφοριών και η χρήση αυτών μόνο για στατιστικούς σκοπούς.

Δείκτες

– Το στατιστικό απόρρητο είναι νομικά κατοχυρωμένο.

– Το προσωπικό της Στατιστικής Αρχής υπογράφει νομικές δεσμεύσεις περί τήρησης του απορρήτου κατά το διορισμό του.

– Προβλέπονται σημαντικές κυρώσεις για τυχόν εκούσιες παραβιάσεις του στατιστικού απορρήτου.

– Παρέχονται οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την προστασία του στατιστικού απορρήτου, κατά τη διαδικασία παραγωγής και διάθεσης των στατιστικών. Οι κατευθυντήριες γραμμές καταρτίζονται εγγράφως και δημοσιοποιούνται.

– Εφαρμόζονται υλικά και τεχνολογικά μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και της ακεραιότητας των στατιστικών βάσεων δεδομένων.

– Εφαρμόζονται αυστηρά πρωτόκολλα σε εξωτερικούς χρήστες, που έχουν πρόσβαση σε στατιστικά μικροδεδομένα για ερευνητικούς σκοπούς.

6 Αρχή 6η: Αμεροληψία και αντικειμενικότητα. Οι Στατιστικές Αρχές πρέπει να παράγουν και να διαθέτουν ευρωπαϊκές στατιστικές με αντικειμενικότητα, επαγγελματισμό, διαφάνεια και σεβασμό στην επιστημονική ανεξαρτησία, εξασφαλίζοντας με αυτό το τρόπο την ίση μεταχείριση όλων των χρηστών.

Δείκτες

– Οι στατιστικές συγκεντρώνονται αντικειμενικά, με γνώμονα τις στατιστικές ανάγκες.

- Οι πηγές και οι στατιστικές τεχνικές επιλέγονται βάσει των στατιστικών αναγκών.
- Τα σφάλματα που εντοπίζονται σε δημοσιευμένες στατιστικές διορθώνονται το συτομότερο δυνατόν και δημοσιεύονται.
- Διατίθενται στο κοινό πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους και τις διαδικασίες που χρησιμοποιεί η Στατιστική Αρχή.
- Προαναγγέλλονται οι ημερομηνίες και οι ώρες δημοσιοποίησης των στατιστικών στοιχείων.
- Όλοι οι χρήστες έχουν, ταυτόχρονα, ισότιμη πρόσβαση στις δημοσιεύσεις στατιστικών στοιχείων. Η τυχόν προνομιακή πρόσβαση εξωτερικών χρηστών σε προδημοσιεύσεις είναι περιορισμένη, ελέγχεται και δημοσιοποιείται. Σε περίπτωση διαρροών, επανεξετάζονται οι ρυθμίσεις σχετικά με τις προδημοσιεύσεις, ώστε να εξασφαλίζεται αμεροληψία.
- Οι στατιστικές δημοσιεύσεις και δηλώσεις που πραγματοποιούνται κατά τις συνευτεύξεις τύπου είναι αντικειμενικές και αμερόληπτες.

Στατιστικές διαδικασίες

Τα ευρωπαϊκά και άλλα διεθνή πρότυπα, οι κατευθυντήριες γραμμές και οι ορθές πρακτικές πρέπει να ακολουθούνται πιστά κατά τις διαδικασίες που εφαρμόζουν οι Στατιστικές Αρχές σχετικά με την οργάνωση, συλλογή, επεξεργασία και διάθεση των επίσημων στατιστικών. Η αξιοπιστία των στατιστικών ενισχύεται, όταν παρουσιάζεται καλή εικόνα της ορθής διαχείρισης και της αποτελεσματικότητας. Τα απαραίτητα στοιχεία είναι η ορθή μεθοδολογία, οι κατάλληλες στατιστικές διαδικασίες, η μη υπερβολική επιβάρυνση των συμμετεχόντων και η καλή σχέση κόστους – αποτελεσματικότητας.

7

Αρχή 7η: Ορθή μεθοδολογία. Οι στατιστικές ποιότητας πρέπει να βασίζονται στην ορθή μεθοδολογία. Τούτο απαιτεί κατάλληλα εργαλεία, διαδικασίες και εμπειρογνωμοσύνη.

Δείκτες

- Το γενικό μεθοδολογικό πλαίσιο της Στατιστικής Αρχής ακολουθεί ευρωπαϊκά και άλλα διεθνή πρότυπα, κατευθυντήριες γραμμές και ορθές πρακτικές.
- Οι διαδικασίες που ακολουθούνται εξασφαλίζουν τη συστηματική εφαρμογή τυποποιημένων εννοιών, ορισμών και ταξινομήσεων σε όλη τη Στατιστική Αρχή.
- Το μητρώο επιχειρήσεων και το πλαίσιο των ερευνών πληθυσμού αξιολογούνται τακτικά και προσαρμόζονται, εάν κρίνεται σκόπιμο, για τη διασφάλιση υψηλής ποιότητας.
- Υπάρχει απόλυτη αντιστοιχία των εθνικών ταξινομήσεων και συστημάτων κατάτμησης με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά συστήματα.

– Προσλαμβάνονται απόφοιτοι των συναφών πανεπιστημιακών σχολών.

– Το προσωπικό, σε διεθνές επίπεδο, παρακολουθεί σχετικά σεμινάρια και διασκέψεις και συνεργάζεται με συναδέλφους του στατιστικολόγους, ώστε να μαθαίνει από τους καλύτερους του τομέα και να βελτιώνει τις γνώσεις του.

– Υπάρχει οργανωμένη συνεργασία με την επιστημονική κοινότητα για τη βελτίωση της μεθοδολογίας. Οι εξωτερικές επιθεωρήσεις αξιολογούν την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων μεθόδων και προωθούν καλύτερα εργαλεία, όπου είναι εφικτό.

Αρχή 8η: Κατάλληλες στατιστικές διαδικασίες. *Οι στατιστικές ποιότητας προϋποθέτουν κατάλληλες στατιστικές διαδικασίες, οι οποίες θα εφαρμόζονται από τη συλλογή έως την επικύρωση των δεδομένων.*

Δείκτες

– Σε περίπτωση που οι ευρωπαϊκές στατιστικές βασίζονται σε διοικητικά δεδομένα, οι ορισμοί και οι έννοιες που χρησιμοποιούνται για διοικητικούς σκοπούς πρέπει να προσεγγίζουν επαρκώς τους ορισμούς και τις έννοιες που χρησιμοποιούνται για στατιστικούς σκοπούς.

– Σε περίπτωση στατιστικών ερευνών, τα ερωτηματολόγια ελέγχονται συστηματικά πριν από τη συλλογή των δεδομένων.

– Ο σχεδιασμός των ερευνών και η επιλογή και στάθμιση των δειγμάτων είναι άρτια τεκμηριωμένα και επανεξετάζονται, αναθεωρούνται ή ενημερώνονται σε τακτική βάση, εάν κρίνεται σκόπιμο.

– Οι επιτόπιες εργασίες, η εισαγωγή δεδομένων και η κωδικοποίηση ελέγχονται συνεχώς και αναθεωρούνται, εάν κρίνεται σκόπιμο.

– Χρησιμοποιούνται κατάλληλα ηλεκτρονικά συστήματα ελέγχων και κατ' εκτίμηση υπολογισμών, τα οποία επανεξετάζονται, αναθεωρούνται ή ενημερώνονται σε τακτική βάση, εάν κρίνεται σκόπιμο.

– Οι αναθεωρήσεις ακολουθούν τυποποιημένες, άρτια τεκμηριωμένες και διαφανείς διαδικασίες.

Αρχή 9η: Μη υπερβολική επιβάρυνση των συμμετεχόντων. *Ο φόρτος της παροχής στατιστικών στοιχείων πρέπει να είναι ανάλογος των αναγκών των χρηστών και μη υπερβολικός για τους συμμετέχοντες. Η Στατιστική Αρχή ελέγχει το φόρτο της ανταπόκρισης και ορίζει στόχους για τη μείωσή του με την πάροδο του χρόνου.*

Δείκτες

– Το εύρος και ο βαθμός λεπτομέρειας των απαιτήσεων ευρωπαϊκών στατιστικών περιορίζονται στον απολύτως απαραίτητο βαθμό.

– Ο φόρτος της παροχής στατιστικών στοιχείων κατανέμεται όσο το δυνατόν ευρύτερα στους πληθυσμούς των ερευνών, μέσω των πλέον κατάλληλων τεχνικών δειγματοληψίας.

– Οι πληροφορίες που απαιτούνται από τις επιχειρήσεις είναι, στο μέτρο του δυνατού, άμεσα διαθέσιμες από τους λογαριασμούς τους και, όπου είναι δυνατόν, χρησιμοποιούνται ηλεκτρονικά μέσα για την ευχερέστερη υποβολή τους.

– Γίνονται δεκτές οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις και προσεγγίσεις, εφόσον δεν είναι άμεσα διαθέσιμες ακριβείς λεπτομέρειες.

– Οι διοικητικές πηγές χρησιμοποιούνται όποτε είναι εφικτό, ώστε να αποφεύγονται επικαλυπτόμενες αιτήσεις παροχής πληροφοριών.

– Η κοινή χρήση δεδομένων στις Στατιστικές Αρχές γενικεύεται, ώστε να αποφεύγονται οι πολλαπλές έρευνες.

10

Αρχή 10η: Σχέση κόστους – αποτελεσματικότητας. *Οι πόροι πρέπει να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά.*

Δείκτες

– Η χρήση πόρων από τη Στατιστική Αρχή ελέγχεται με εσωτερικά και ανεξάρτητα εξωτερικά μέτρα.

– Οι συνήθειες διοικητικές ενέργειες (π.χ. συλλογή δεδομένων, κωδικοποίηση, επικύρωση) αυτοματοποιούνται στο μέτρο του δυνατού.

– Βελτιώνεται το δυναμικό παραγωγικότητας των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας για τη συλλογή, επεξεργασία και διάθεση δεδομένων.

– Καταβάλλονται προσπάθειες, προληπτικά, οι οποίες έχουν στόχο τη βελτίωση των στατιστικών δυνατοτήτων των διοικητικών μητρώων και την αποφυγή δαπανηρών άμεσων ερευνών.

Στατιστικό προϊόν

Οι διαθέσιμες στατιστικές πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών. Πρέπει, επίσης, να πληρούν τα ευρωπαϊκά πρότυπα ποιότητας και να εξυπηρετούν τις ανάγκες των ευρωπαϊκών οργάνων, των δημόσιων διοικήσεων, των ερευνητικών ιδρυμάτων, του επιχειρηματικού κόσμου και του κοινού γενικότερα. Τα σημαντικότερα ζητήματα αφορούν στο βαθμό στον οποίο οι στατιστικές είναι χρήσιμες, ακριβείς, αξιόπιστες, έγκαιρες, συνεκτικές και συγκρίσιμες μεταξύ των περιφερειών και των χωρών, καθώς και άμεσα προσβάσιμες από τους χρήστες.

11

Αρχή 11η: Χρησιμότητα. Οι ευρωπαϊκές στατιστικές πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών.

Δείκτες

– Εφαρμόζονται διαδικασίες για τη διαβούλευση με τους χρήστες, τον έλεγχο της καταλληλότητας και της πρακτικής χρησιμότητας των υφιστάμενων στατιστικών, που σκοπό έχουν την ικανοποίηση των αναγκών των χρηστών και την παροχή συμβουλών σχετικά με τις διαφαινόμενες ανάγκες και προτεραιότητές τους.

– Οι ανάγκες προτεραιότητας ικανοποιούνται και αποτυπώνονται στο πρόγραμμα εργασίας.

– Σε τακτά χρονικά διαστήματα πραγματοποιούνται έρευνες σχετικά με την ικανοποίηση των χρηστών.

12

Αρχή 12η: Ακρίβεια και αξιοπιστία. Οι ευρωπαϊκές στατιστικές πρέπει να αποτυπώνουν την πραγματικότητα με ακρίβεια και αξιοπιστία.

Δείκτες

– Τα βασικά δεδομένα, τα ενδιάμεσα αποτελέσματα και το στατιστικό προϊόν αξιολογούνται και επικυρώνονται.

– Τα σφάλματα που αφορούν στη δειγματοληψία, καθώς και εκείνα που δεν την αφορούν, υπολογίζονται και τεκμηριώνονται συστηματικά, σύμφωνα με το πλαίσιο των συνιστώσων ποιότητας του ΕΣΣ.

– Μελέτες και αναλύσεις των αναθεωρήσεων διενεργούνται τακτικά και χρησιμοποιούνται εσωτερικά, με σκοπό την ενημέρωση των στατιστικών διαδικασιών.

13

Αρχή 13η: Έγκαιρη και ακριβής δημοσίευση. Οι ευρωπαϊκές στατιστικές πρέπει να είναι επίκαιρες και να είναι διαθέσιμες κατά την ορισμένη χρονική στιγμή.

Δείκτες

– Η έγκαιρη δημοσίευση των στατιστικών ανταποκρίνεται στα υψηλότερα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα διάθεσης.

– Ορίζεται, ημερησίως, συγκεκριμένη ώρα δημοσίευσης των ευρωπαϊκών στατιστικών.

– Η περιοδικότητα των ευρωπαϊκών στατιστικών συνυπολογίζει, όσο το δυνατόν περισσότερο, τις απαιτήσεις των χρηστών.

– Οποιαδήποτε απόκλιση από το χρονοδιάγραμμα διάδοσης δημοσιεύεται εκ των προτέρων, αιτιολογείται και ορίζεται νέα ημερομηνία δημοσίευσης.

– Εάν κρίνεται χρήσιμο, δύνανται να διατίθενται προκαταρκτικά αποτελέσματα σε συγκεντρωτική μορφή, εφόσον είναι αποδεκτής ποιότητας.

14 **Αρχή 14η: Συνοχή και συγκρισιμότητα.** *Οι ευρωπαϊκές στατιστικές πρέπει να χαρακτηρίζονται από εσωτερική συνοχή κατά το πέρασμα του χρόνου και να είναι συγκρίσιμες μεταξύ των περιφερειών και των χωρών. Πρέπει, επίσης, να είναι εφικτός ο συνδυασμός και η από κοινού χρήση συναφών δεδομένων από διάφορες πηγές.*

Δείκτες

– Οι στατιστικές παρουσιάζουν εσωτερική συνοχή και συνέπεια (π.χ. παρατηρείται αριθμητική και λογιστική ταύτιση).

– Οι στατιστικές έχουν συνοχή ή συμβατότητα για εύλογο χρονικό διάστημα.

– Οι στατιστικές συγκεντρώνονται βάσει κοινών προτύπων, ανάλογα με το πεδίο εφαρμογής, τους ορισμούς, τις μονάδες και τις ταξινομήσεις των διάφορων ερευνών και πηγών.

– Οι στατιστικές που προέρχονται από διαφορετικές έρευνες και πηγές είναι συγκρίσιμες και συμβατές.

– Η δυνατότητα διακρατικής σύγκρισης των δεδομένων εξασφαλίζεται με τις περιοδικές ανταλλαγές μεταξύ του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος και άλλων στατιστικών συστημάτων. Διενεργούνται μεθοδολογικές μελέτες σε στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Eurostat.

15 **Αρχή 15η: Προσβασιμότητα και σαφήνεια.** *Οι ευρωπαϊκές στατιστικές πρέπει να παρουσιάζονται με σαφή και κατανοητή μορφή, να διατίθενται με κατάλληλο και πρόσφορο τρόπο και η πρόσβαση σε αυτές να γίνεται αμερόληπτα, με συνοδευτικά μεταδεδομένα και οδηγίες χρήσης.*

Δείκτες

– Οι στατιστικές παρουσιάζονται κατά τρόπο που διευκολύνει την ορθή ερμηνεία και τις ουσιώδεις συγκρίσεις.

– Οι υπηρεσίες διάθεσης χρησιμοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας και, εάν κρίνεται σκόπιμο, την παραδοσιακή έντυπη μορφή.

– Εφόσον είναι εφικτό, παρέχονται αναλύσεις σχεδιασμένες για τους πελάτες, οι οποίες δημοσιοποιούνται.

- Η πρόσβαση στα μικροδεδομένα μπορεί να επιτραπεί για ερευνητικούς σκοπούς. Η πρόσβαση αυτή διέπεται από αυστηρά πρωτόκολλα.
- Τα μεταδεδομένα τεκμηριώνονται βάσει τυποποιημένων συστημάτων μεταδεδομένων.
- Οι χρήστες ενημερώνονται σχετικά με τη μεθοδολογία των στατιστικών διαδικασιών και την ποιότητα της στατιστικής παραγωγής, σύμφωνα με τα κριτήρια ποιότητας του ΕΣΣ.

Το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων της Δ/σης Οργάνωσης, Μεθοδολογίας και Διεθνών Σχέσεων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. είναι στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση και πληροφορία σχετικά με τον Κώδικα. Τηλέφωνα επικοινωνίας: 213 1352184, 213 1353039, fax: 213 1353100, e-mail: international@statistics.gr. Ο Κώδικας σε μορφή αρχείου PDF είναι διαθέσιμος και στην ιστοσελίδα της ΕΛ.ΣΤΑΤ.: www.statistics.gr

